

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická
Katedra českého jazyka a literatury

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
Posudek oponentky

Práci předložila: Tereza Hojsáková

Název práce: Lexikon nejmladší generace v Karlových Varech

Hodnotitel: PaedDr. Jitka Málková, Ph.D.

---

1. CÍL PRÁCE:

Předkládaná práce přináší vzhledem k velikosti analyzovaného vzorku spíše pouze aktuální sondu do zvoleného jazykového prostředí (zahrnujícího 13 studentů ze dvou karlovarských škol). Zabývá se lexikálními prostředky v mluvě středoškoláků, takže ji z tohoto pohledu není možno chápat jako zcela odpovídající názvu práce. Jde tedy spíše o analýzu lexikonu mládeže, nikoli nejmladší generace. Cíl práce byl tak splněn pouze částečně.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

V teoretické části práce se autorka nejprve s oporou o odbornou literaturu zabývá vymezením generací a stratifikací národního jazyka, dále popisuje rysy mluvené formy jazyka a zastoupení lexikálních prostředků v běžné mluvě. Praktická část práce pak přináší analýzu sebraného materiálu včetně zjednodušeného fonetického přepisu pořízených audionahrávek. Součástí práce je slovníček dokladů ze sběru.

Práce se jeví jako poměrně ucelená a má logickou strukturu. Zvolená kritéria analýzy charakterizují zkoumaný jazykový kód poměrně zjednodušeně a místy chybně (např. výrazy *knižka* a *pisnička* jsou hodnoceny jako hovorové, výrazy *táborák* a *psík* jako obecněčeské, *prachy* jako vulgarismus, *autogenní trénink* a *lidovka* jako slangismy, *jelikož* jako předložka atd.). Problém je dále fakt, že analýza vychází z jazykového materiálu nestejných komunikačních situací. Promluvy první skupiny studentů byly realizovány ve školním prostředí a za přítomnosti autorky a především učitele, zatímco promluvy druhé skupiny se odehrávaly bez přítomnosti jiných osob a v soukromí. Tento posun od poloformální komunikace k neformální měl jistě vliv na užití jazykových prostředků a na výsledky analýzy. Fonetický přepis je pro účely autorčina zkoumání zbytečně komplikovaný a činí text promluv nepřehledným. Zachycuje i jevy, které nejsou předmětem zkoumání (např. intonaci), a to ještě místy nedůsledně a nesprávně (interpunkce v přepisu). V kapitole 9 autorka mísí při vyhodnocení jevy fonetické a morfologické roviny (i název kapitoly je neobratně formulován).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Z formálního hlediska lze upozornit na četné jazykové nedostatky, a to interpunkční (s. 1, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 13, 15, 29, 31, 37, 41 dále v číslování kapitol, v odkazech pod čarou a v seznamu literatury), dále na záměnu spojovníku a pomlčky (s. 2), na chyby v psaní velkých písmen v názvech (*Obchodní akademie* – s. 2, 3, 28, *Karlova Univerzita* – s. 36) a na další pravopisné a tvaroslovné chyby (s. 31 – *studenti poskytly*, s. 38 – *slova kazily*, s. 14 –

anglickýma, s. 28 i jinde – *obecně české*, s. 4 – tvarová i pravopisná rozkolísanost slova *generace*). V práci se vyskytují překlepy (s. 5 – *polotvary nár. jazyka*, s. 11 – *věřejný*, s. 15 – z *cicích jazyků*, s. 40 – *literatuta*, s. 47 – *korporál*) a text je místy nesourodý (s. 10, 13, 14, 15, 16, 17, 28). Na s. 15 je chybně použito zájmeno *svůj*. Na s. 8 se setkáváme se záměnou termínů *mluvnost* a *mluvenost*. V textu najdeme rovněž neobratné či nesmyslné formulace (s. 2 – *zdrojem analýzy je 13 studentů; část praktická obsahuje sběr materiálu*, s. 3 – *anglicismy tvoří čím dál více mluvu mladé generace*, s. 9 – *rysy, které se vyznačují v mluvených projevech*, s. 11 – *nacházíme velký výskyt spisovných tvarů*, s. 14 – *velká spousta lexikonu*, s. 36 – z výzkumu *můžeme posoudit; spisovné až knižní výrazy a spojky*, s. 39 – *nedbalé koncovky; jde poznat*, s. 40 – *zásadním rozdílem byl ten*, s. 47 – *studentů z obchodní akademie byl tážán otázkami týkajícími se koníčků; nevýskyt dialektismů*). Jazykové nedostatky se vyskytují také v cizojazyčném resumé.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Autorka se jistě snažila zvolené téma zpracovat kvalitně, nezhodnotila však důsledky změněné metody sběru jazykového materiálu. Nevěnovala se rovněž s dostatečnou pečlivostí formální stránce práce, a to jak ve smyslu respektování jazykového standardu, tak dodržení zásad formální úpravy odborného textu.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

1. Čím jsou motivovány názvy jednotlivých generací (viz sedm generací – s. 4)?
2. Jak autorka vysvětlí kritérium výběru výrazů pro slovník dokladů – na s. 42 („výrazy, které se jeví zajímavě“)?
3. Domnívá se autorka, že její sonda poskytla skutečně věrohodný doklad o mluvě středoškolské mládeže, pokud jde o frekvenci vulgarismů?

Předkládanou práci doporučuji k obhajobě, ovšem s velkými výhradami. Vzhledem k výše uvedeným obsahovým i formálním nedostatkům navrhuji hodnocení **dobře**.

Datum: 20. 7. 2022

PaedDr. Jitka Málková, Ph.D.

Souhlasí s originálem
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury
Jitka Málková

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická
Katedra českého jazyka a literatury

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
Posudek oponentky

Práci předložila: Tereza Hojsáková

Název práce: Lexikon nejmladší generace v Karlových Varech

Hodnotitel: PaedDr. Jitka Málková, Ph.D.

---

1. CÍL PRÁCE:

Předkládaná práce přináší vzhledem k velikosti analyzovaného vzorku spíše pouze aktuální sondu do zvoleného jazykového prostředí (zahrnujícího 13 studentů ze dvou karlovarských škol). Zabývá se lexikálními prostředky v mluvě středoškoláků, takže ji z tohoto pohledu není možno chápat jako zcela odpovídající názvu práce. Jde tedy spíše o analýzu lexikonu mládeže, nikoli nejmladší generace. Cíl práce byl tak splněn pouze částečně.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

V teoretické části práce se autorka nejprve s oporou o odbornou literaturu zabývá vymezením generací a stratifikací národního jazyka, dále popisuje rysy mluvené formy jazyka a zastoupení lexikálních prostředků v běžné mluvě. Praktická část práce pak přináší analýzu sebraného materiálu včetně zjednodušeného fonetického přepisu pořízených audionahrávek. Součástí práce je slovníček dokladů ze sběru.

Práce se jeví jako poměrně ucelená a má logickou strukturu. Zvolená kritéria analýzy charakterizují zkoumaný jazykový kód poměrně zjednodušeně a místy chybně (např. výrazy *knižka* a *pisnička* jsou hodnoceny jako hovorové, výrazy *táborák* a *psík* jako obecněčeské, *prachy* jako vulgarismus, *autogenní trénink* a *lidovka* jako slangismy, *jelikož* jako předložka atd.). Problém je dále fakt, že analýza vychází z jazykového materiálu nestejných komunikačních situací. Promluvy první skupiny studentů byly realizovány ve školním prostředí a za přítomnosti autorky a především učitele, zatímco promluvy druhé skupiny se odehrávaly bez přítomnosti jiných osob a v soukromí. Tento posun od poloformální komunikace k neformální měl jistě vliv na užití jazykových prostředků a na výsledky analýzy. Fonetický přepis je pro účely autorčina zkoumání zbytečně komplikovaný a činí text promluv nepřehledným. Zachycuje i jevy, které nejsou předmětem zkoumání (např. intonaci), a to ještě místy nedůsledně a nesprávně (interpunkce v přepisu). V kapitole 9 autorka mísí při vyhodnocení jevy fonetické a morfologické roviny (i název kapitoly je neobratně formulován).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Z formálního hlediska lze upozornit na četné jazykové nedostatky, a to interpunkční (s. 1, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 13, 15, 29, 31, 37, 41 dále v číslování kapitol, v odkazech pod čarou a v seznamu literatury), dále na záměnu spojovníku a pomlčky (s. 2), na chyby v psaní velkých písmen v názvech (*Obchodní akademie* – s. 2, 3, 28, *Karlova Univerzita* – s. 36) a na další pravopisné a tvaroslovné chyby (s. 31 – *studenti poskytly*, s. 38 – *slova kazily*, s. 14 –

anglickýma, s. 28 i jinde – *obecně české*, s. 4 – tvarová i pravopisná rozkolísanost slova *generace*). V práci se vyskytují překlepy (s. 5 – *polotvary nár. jazyka*, s. 11 – *věřejný*, s. 15 – z *cicích jazyků*, s. 40 – *literatuta*, s. 47 – *korporál*) a text je místy nesourodý (s. 10, 13, 14, 15, 16, 17, 28). Na s. 15 je chybně použito zájmeno *svůj*. Na s. 8 se setkáváme se záměnou termínů *mluvnost* a *mluvenost*. V textu najdeme rovněž neobratné či nesmyslné formulace (s. 2 – *zdrojem analýzy je 13 studentů; část praktická obsahuje sběr materiálu*, s. 3 – *anglicismy tvoří čím dál více mluvu mladé generace*, s. 9 – *rysy, které se vyznačují v mluvených projevech*, s. 11 – *nacházíme velký výskyt spisovných tvarů*, s. 14 – *velká spousta lexikonu*, s. 36 – z výzkumu *můžeme posoudit; spisovné až knižní výrazy a spojky*, s. 39 – *nedbalé koncovky; jde poznat*, s. 40 – *zásadním rozdílem byl ten*, s. 47 – *studentů z obchodní akademie byl tážán otázkami týkajícími se koníčků; nevýskyt dialektismů*). Jazykové nedostatky se vyskytují také v cizojazyčném resumé.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Autorka se jistě snažila zvolené téma zpracovat kvalitně, nezhodnotila však důsledky změněné metody sběru jazykového materiálu. Nevěnovala se rovněž s dostatečnou pečlivostí formální stránce práce, a to jak ve smyslu respektování jazykového standardu, tak dodržení zásad formální úpravy odborného textu.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

1. Čím jsou motivovány názvy jednotlivých generací (viz sedm generací – s. 4)?
2. Jak autorka vysvětlí kritérium výběru výrazů pro slovník dokladů – na s. 42 („výrazy, které se jeví zajímavě“)?
3. Domnívá se autorka, že její sonda poskytla skutečně věrohodný doklad o mluvě středoškolské mládeže, pokud jde o frekvenci vulgarismů?

Předkládanou práci doporučuji k obhajobě, ovšem s velkými výhradami. Vzhledem k výše uvedeným obsahovým i formálním nedostatkům navrhuji hodnocení **dobře**.

Datum: 20. 7. 2022

PaedDr. Jitka Málková, Ph.D.

Souhlasí s originálem
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury
Jitka Málková